

Enerji Verimliliği Kongresi'nde "verimsizliğin" bilançosu ortaya çıktı...

"ENERJİDE VERİMSİZLİĞİN FATURASI 67 MİLYAR DOLAR"

Makina Mühendisleri Odası'nın (MMO) düzenlediği Enerji Verimliliği Kongresi'nde konuşan MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 2006 yılında enerji ithalatı için 28 milyar dolar harcama yapıldığını kaydederek, "Sanayide yüzde 20, ulaşımda yüzde 15, binalarda yüzde 30'u aşan bir tasarruf potansiyeli bulunmaktadır" dedi. Her yıl 67 milyar doların enerji verimsizliği nedeniyle çöpe atıldığına dikkat çeken Koramaz, "Sanayide yıllık enerji israfımız 5 milyon ton eşdeğer petrol olarak gerçekleşmektedir. Binalar, ulaşım ve elektrik sektöründeki kayıplarla birlikte enerji israfı korkunç rakamlara ulaşmaktadır" dedi.

MMO tarafından 1- 2 Haziran 2007 tarihlerinde düzenlenen Enerji Verimliliği Kongresi, Kocaeli Üniversitesi Derbent Turizm Otelcilik Yüksek Okulu Uygulama Oteli'nde yapıldı. Kongre'de Enerji Verimliliği Yasası'nın kurumlara ve meslek odalarına yüklediği görevler, ikincil mevzuat çalışmaları, binalarda, sanayide ve ulaşımda enerji tasarruf potansiyelleri, enerji verimliliği uygulama ve teknolojileri masaya yatırıldı. Kongre'de yapılan 6 oturumda, 28 bildiri sunuldu. Kongre'de ayrıca "Enerji Verimliliği Kanunu'nun Kurumlara Yüklediği Görevler: Uygulanacak Politikalar, Yapılacak Düzenlemeler" başlığı altında, MMO, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Elektrik İşleri Etüt İdaresi temsilcilerinin katıldığı bir forum da gerçekleştirildi.

"Enerji Darboğazı Kapıda"

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, enerjinin üretim ve kalkınmanın en temel girdisi olduğunu ifade ederek, günümüzde enerji üretim ve tüketim miktarlarının yanı sıra birim enerji ile yaratılan ekonomik değerün ülkelerin gelişmişliğinin en önemli göstergelerinden biri haline geldiğine dikkat çekti. Düzenlenen kongre ile enerji verimliliği açısından ülke olanaklarının ortaya çıkarılmasına katkı sağlamayı amaçladıklarını belirten Koramaz, kongrenin birincil hedefinin 2 Mayıs 2007 tarihinde yürürlüğe giren Enerji Verimliliği Kanunu'nun tanıtımının yapılması ile ikincil mevzuat çalışmalarına ışık tutacak konuların ortaya konularak, bu konudaki önerilerin somutlaştırılması olduğunu vurguladı.

Türkiye'nin nüfus artışına ve sanayileşmesine bağlı olarak enerji talebinin de hızla arttığını dile getiren Koramaz, "Ülkemiz enerji temini açısından yüksek oranda dışa bağımlıdır. Artan enerji ihtiyacımızın ucuz, sürekli ve güvenli bir şekilde karşılanmasında yaşanan sıkıntılar ülkemizin en önemli problemlerinden biridir. Gerekli önlemler alınmazsa yakın bir gelecekte ülkemizin bir enerji dar boğazı ve krizi ile karşı karşıya kalacağı, en yetkili kesimlerce ifade edilmektedir. Sorunun bu boyutlara ulaşmasının temel nedeni, kamusal bir hizmet olan enerji üretiminin basit bir piyasa faaliyeti olarak görülmesi, stratejik bir planlama anlayışının olmamasıdır" dedi.

Sorunların çözümünün kamusal planlamayı ve yerli kaynak kullanımını esas alan enerji politikalarının, konunun ilgili taraflarının katılımıyla oluşturulup uygulanmasından geçtiğini vurgulayan Koramaz, bu politikalarda enerji verimliliğinin özel bir yer tutması gerektiğini belirtti.

"Enerji Aydınlanması"

Enerji verimliliğinin doğru tanımlanmasının önem taşıdığını dile getiren Koramaz, şöyle konuştu:

"Enerji verimliliği ve tasarrufu; 'enerjinin kullanılmaması veya az kullanılması' demek değildir. Enerji içeriği olan atıkların değerlendirilmesi, teknik ve teknolojik önlemlerle enerji kayıplarının önlenmesidir. Tüketilen enerji miktarının ekonomik kalkınmayı ve sosyal refahı engellemeden, çevre için olumlu etki yaratarak en aza indirilmesidir. Bu anlayış gelişmiş ülkelerde yeni enerji politikasının ana unsurunu oluşturmaktadır. Çünkü böylesi bir politikayla, bir

tarafından enerji maliyetleri düşürülürken, diğer taraftan çevre ve halk sağlığı korunmakta, tasarruf edilen kaynaklar toplumsal refah artışı için kullanılabilir.

Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılık oranının yüzde 74'ler düzeyine ulaştığını anımsatan Koramaz şöyle konuştu:

"2006 yılında toplam enerji tüketimi 93 milyon ton eşdeğer petrol (TEP) olarak gerçekleşmiştir. Bunun yalnızca yüzde 26'sı yerli üretimle karşılanmıştır. Tüketim oranımız ise her yıl yüzde 5 civarında artmaktadır. 2006 yılında enerji ithalatı için 28 milyar dolar ödenmiştir. Bu değer toplam ihracatımızın yaklaşık dörtte birine karşılık gelmektedir. Enerjide yüzde 70'leri aşan dışa bağımlılıkla enerji güvenliği oldukça zayıf olan ülkemizde yaklaşık 30 milyar dolar vererek temin ettiğimiz enerjinin 67 milyar dolarının verimsizlikler nedeniyle adeta çöpe atılması mantıklı hiç bir yönetimin kabul edebileceği bir husus değildir. Sanayide yıllık enerji israfımız 5 milyon TEP olarak gerçekleşmektedir. Binalar, ulaşım ve elektrik sektöründeki kayıplarla birlikte enerji israfı korkunç rakamlara ulaşmaktadır.

Sanayide yüzde 20, ulaşımda yüzde 15, binalarda yüzde 30'u aşan bir tasarruf potansiyeli bulunmaktadır. Bu potansiyel önemsenmelidir. Zira nihai sektörde yüzde 25-30 olan enerji tasarrufu potansiyelinin değeri 5 milyar doların üzerine çıkabilecek, imalat sanayisinde yüzde 8-50 arasında değişen ürün maliyeti içindeki enerji maliyeti payının azaltılması da söz konusu olabilecektir. Diğer yandan mevcut enerji verimliliği potansiyelinin 20 milyon TEP civarında olduğu düşünüldüğünde, birçoğu teknik eleman olmak üzere, on binlerce kişiye iş sahası açılacaktır. Bu nedenlerle Türkiye mutlaka etkin enerji verimliliği politikaları ve enerjide kaynak çeşitlenmesine yönelmek, bir tür 'enerji aydınlanması' gerçekleştirmek zorundadır. Enerjinin verimli ve

etkin kullanımı ulusal, toplumsal bir politika haline getirilmelidir."

"Enerji Verimliliği Müfredata Girmeli"

Enerji Verimliliği Kongresi'nin bitiminde yayınlanan sonuç bildirgesinde, enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik toplumsal bilinç oluşturmak amacıyla basılı ve görsel iletişim araçlarından yayınlar yapılması, okullarda enerji tasarrufu ve verimliliğinin müfredat içine alınması gerektiği kaydedildi. Enerji verimliliği konusunda kamunun örnek oluşturması gerektiği kaydedilen sonuç bildirgesinde, mevcut kamu yatırımlarında enerji verimliliği için teknolojik yenilenme sağlanması gerektiğine işaret edildi.

Teşvikte 'Verimlilik Kriteri' Önerisi

Sanayide enerji verimliliği potansiyelinin sektör bazında tespit edilmesi gerektiğine işaret eden sonuç bildirgesinde, enerji yoğunluğu düşük teknolojilerin tercih edilmesinin teşviklerin önemli kriterlerinden biri haline gelmesi gerektiği ifade edildi.

Sanayide yüksek güç tüketilen noktaların sürekli otomatik ve entegre sistemlerle kontrol altında tutulması gerektiği vurgulanan sonuç bildirgesinde, "Enerjinin en ekonomik yoldan kullanılması için, 'yük yönetimi' yapılarak, yükün pik saatler dışına kaydırılmasına çalışılmalıdır. Bunun için gerekli projeler yapılmalı ve yatırım programları oluşturulmalıdır" denildi. Sanayide toplam elektrik tüketiminin yüzde 30'unun demir çelik ve metal sektöründe gerçekleştiği anımsatılan bildirgede, "Bu alanda enerji verimliliği yöntemlerinin uygulanması takip ve teşvik edilmeli ve yatırım önceliği verilmelidir" görüşü yer aldı.

Verimli Binaya Vergi İndirimi Talebi

Konut sektöründe enerji verimliliğine ilişkin önerilerin sıralandığı sonuç bildirgesinde, enerji verimliliğinin proje ve inşaat aşamasında göz önüne alınmaya başlanması gerektiği

belirtilecek, "Isı kayıplarının önlenmesi için gerekli tedbirler maliyetli de olsa alınmalıdır. Bu maliyet artan enerji fiyatları ile binanın en az 30 yıllık ömrü boyunca kendisini fazlasıyla geriye ödeyecek, ülkenin ithal enerji faturasının azalmasına katkı sağlayacaktır" denildi.

Çok daireli binalarda kombi yerine merkezi sistem ısıtmanın uygulanması için gerekli çalışmalar yapılmasının önemine işaret edilen sonuç bildirgesinde, "Standartlara uygun binaların satışlarında vergi indirimi, tasarruf sağlayıcı teçhizat ve aletlerin ithaline gümrük muafiyeti, enerji tasarrufu sağlayıcı yapı malzemelerine KDV indirimi gibi halkın yararlanabileceği basit ve uygulanabilir mali teşvikler çıkarılmalıdır" denildi.

Ulaşımda Acil Verimlilik Önlemleri

Enerji verimliliği uygulamalarının gerçekleştirilebileceği bir diğer alan olarak ulaştırma sektörünün ele alındığı sonuç bildirgesinde, yurtiçinde üretilen araçların birim yakıt tüketimlerinin düşürülmesi ve araçlarda verimlilik standartlarının yükseltilmesi için otomotiv sektörü ile işbirliği yapılması gerektiği kaydedildi.

Kentsel toplu taşımacılığın yaygınlaştırılması ve yolcu taşımada demiryollarının, yük taşımada ise denizyollarının tercih edilmesi için gerekli önlemlerin alınmasına vurgu yapılan bildirgede, "Demiryoluna göre 2 misli, su yoluna göre ise 3 misli daha fazla enerji sarf eden karayoluna, yapılmakta olan bütün yeni yatırımlar ve özellikle de can ve mal güvenliğini tehdit eden standart dışı 'duble yol' yatırımları gözden geçirilmeli, ağırlık demir yollarına verilmelidir" denildi.

Eski ve yüksek yakıt tüketimine sahip taşıtların kullanımdan çekilmesinin hızla planlanması gerektiğine de dikkat çekilen bildirgede, "Daha az yakıt tüketen yeni yakıt, motor ve araç teknolojileri geliştirilmeli ve bu yeni teknolojilere uygun araçların üretim ve ithal edilmesi sağlanmalıdır" uyarısı yapıldı. ■